

Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar näringsutskottet regeringens proposition 2014/15:123 Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 samt fyra motioner som har väckts med anledning av propositionen. I propositionen föreslår regeringen att riksdagen ska godkänna ett nytt nationellt finansieringsmål för den förnybara elproduktionen. Vidare föreslås en justering av kvotkurvan i lagen (2011:1200) om elcertifikat med anledning av den ambitionshöjning för den förnybara elproduktionen till 2020 som det nya finansieringsmålet innebär.

Utskottet tillstyrker förslagen i propositionen och avstyrker samtliga motionsyrkanden. I betänkandet finns sammanlagt fyra reservationer.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	6
Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan	6
Propositionen	6
Motionerna.....	7
Vissa kompletterande uppgifter	8
Utskottets ställningstagande.....	10
Vissa övriga frågor	11
Propositionen	11
Motionerna.....	12
Vissa kompletterande uppgifter	13
Utskottets ställningstagande.....	16
Reservationer	18
1. Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan, punkt 1 (M, FP, KD)	18
2. Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan, punkt 1 (SD)....	19
3. Vissa övriga frågor, punkt 2 (C).....	20
4. Vissa övriga frågor, punkt 2 (V).....	21
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	23
Propositionen	23
Följdmotionerna	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat,

b) godkänner det nya nationella finansieringsmålet för den förnybara elproduktionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:123 punkterna 1 och 2 samt avslår motionerna

2014/15:3098 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) och

2014/15:3102 av Lars Hjalmered m.fl. (M, FP, KD) yrkandena 1–3.

Reservation 1 (M, FP, KD)

Reservation 2 (SD)

2. Vissa övriga frågor

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:3101 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt

2014/15:3103 av Rickard Nordin (C).

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Stockholm den 13 oktober 2015

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjalmered (M), Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M), Ingemar Nilsson (S), Josef Fransson (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Per-Arne Håkansson (S), Helena Lindahl (C), Lise Nordin (MP), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Anna Wallén (S), Mattias Bäckström Johansson (SD), Maria Weimer (FP), Birger Lahti (V), Penilla Gunther (KD) och Mattias Jonsson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar näringsutskottet regeringens proposition 2014/15:123 Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 samt fyra motioner som har väckts med anledning av propositionen. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. I bilaga 2 återfinns regeringens förslag till ändringar i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Vid utskottets sammanträde den 3 maj 2015 besvarade tjänstemän från Miljö- och energidepartementet vissa frågor om den tilltänkta ambitionshöjningen inom ramen för elcertifikatssystemet.

Bakgrund

Elcertifikatssystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som ska öka produktionen av förnybar el på ett kostnadseffektivt sätt. Sedan den 1 januari 2012 har Sverige och Norge en gemensam elcertifikatsmarknad. Inom den gemensamma marknaden är målet att öka elproduktionen med 26,4 TWh från 2012 t.o.m. 2020. Beslut om frågor om förhållanden som rör väsentliga ramvillkor för elcertifikatsmarknaden ska huvudsakligen ske vid s.k. kontrollstationer. En sådan kontrollstation ska, enligt avtalet med Norge, äga rum senast före utgången av innevarande år.

I budgetpropositionen för 2015 angav regeringen att Sverige på sikt ska ha ett energisystem som baseras på 100 procent förnybar energi. Regeringen angav att den förnybara elproduktionen bör byggas ut ytterligare och att målet ska vara minst 30 TWh ny el från förnybara källor 2020, vilket ska ersätta den nuvarande målsättningen, och att ett mål till 2030 ska tas fram. Vidare uttalade regeringen att elcertifikatssystemet ska användas för att uppnå detta mål.

I januari 2015 fick Statens energimyndighet (Energimyndigheten) i uppdrag att redovisa de justeringar av kvotkurvan som krävs för att möjliggöra regeringens ambitionshöjning samt konsekvenserna av justeringarna. Uppdraget redovisades i februari 2015 i rapporten Finansiering av 30 TWh ny förnybar el till 2020 (ER 2015:07). Miljö- och energidepartementet har i departementspromemorian Ambitionshöjning inom elcertifikatssystemet till 2020 föreslagit en ändring i lagen om elcertifikat som innebär att kvotkurvan anpassas för att möjliggöra regeringens ambitionshöjning.

I april 2015 beslutade regeringen att överlämna propositionen Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 till riksdagen (prop. 2014/15:110). Regeringen återkallade emellertid propositionen genom en skrivelse till riksdagen i slutet av maj 2015 (skr. 2014/15:119). Det förslag om att riksdagen skulle godkänna avtalet mellan Sveriges och

Norges regeringar om ändring i det gällande avtalet om en gemensam marknad för elcertifikat som fanns i den återkallade propositionen har nu utgått. Förslaget återfinns i stället i budgetpropositionen för 2016 (se vidare s. 9).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en justering av kvotkurvan i lagen (2011:1200) om elcertifikat. Justeringen görs med anledning av den kontrollstation 2015 som genomförs för elcertifikatssystemet och den ambitionshöjning för den förnybara elproduktionen till 2020 som aviserades i regeringsförklaringen hösten 2014 och i budgetpropositionen för 2015.

Regeringen gör vidare bedömningen att vissa marknadsförbättrande informationsåtgärder bör vidtas, att nästa kontrollstation för elcertifikatssystemet bör tidigareläggas och att förutsättningarna för torvanvändning för elproduktionsändamål inom ramen för elcertifikatssystemet inte bör ändras i dagsläget. Därutöver bör Energimyndigheten få i uppdrag att analysera frågan om godkännande av anläggningar för tilldelning av elcertifikat efter 2020 och frågan om nya mål efter 2020.

Ändringarna i lagen om elcertifikat föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets överväganden

Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till nytt nationellt finansieringsmål för den förnybara elproduktionen och antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat som innebär att kvotkurvan anpassas till det nya finansieringsmålet. Samtidigt avslås motionsyrkanden om avslag på regeringens förslag. Även två andra motionsyrkanden med anknytning till det som anförs i propositionen avslås av riksdagen.

Jämför reservationerna 1 (M, FP, KD) och 2 (SD).

Propositionen

Ökad ambition inom elcertifikatssystemet

Regeringen anser att klimatfrågan är vår tids ödesfråga och att Sverige ska ligga i framkant i den klimatomställning som är nödvändig. I budgetpropositionen för 2015 konstaterade regeringen att Sverige har särskilt bra förutsättningar att bygga ut den förnybara energin och att den därför bör byggas ut ytterligare. Regeringen angav vidare att elcertifikatssystemet är ett effektivt styrmedel för att nå uppställda mål för produktionen av förnybar el och att en ambitionshöjning för den förnybara elproduktionen till 2020 bör genomföras inom ramen för det systemet. Ambitionshöjningen bidrar till att öka utbyggnaden av den förnybara energin och till att nå regeringens ambition om att Sverige på sikt ska ha ett energisystem som baseras på 100 procent förnybar energi.

Sedan den 1 januari 2012 har Sverige och Norge en gemensam elcertifikatsmarknad. Samarbetet innebär att det är upp till investerarna att besluta i vilket land man ska lokalisera den förnybara elproduktion som behövs för att nå det gemensamma målet.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ett nytt nationellt finansieringsmål som innebär att Sverige, inom ramen för elcertifikatssystemet, ska finansiera 30 TWh ny förnybar elproduktion till 2020 jämfört med 2002. Det nya nationella finansieringsmålet ersätter det mål som riksdagen tidigare har fastställt om en ökning med 25 TWh förnybar el till 2020 jämfört med 2002. Enligt regeringens förslag kommer målet för den gemensamma marknaden med Norge att höjas från 26,4 TWh till 28,4 TWh ny förnybar elproduktion till 2020.

Enligt avtalet mellan Sverige och Norge om det gemensamma elcertifikatssystemet krävs att länderna är eniga om en ändring av det gemensamma målet

för elcertifikatsmarknaden. I propositionen anger regeringen att den har för avsikt att återkomma med en sådan överenskommelse under hösten 2015.

Ändrade kvoter

Ambitionshöjningen innebär att Sverige behöver justera kvoterna i lagen (2011:1200) om elcertifikat. Energimyndigheten har tagit fram underlag för en sådan justering av kvoterna. Regeringen har följt Energimyndighetens förslag och föreslår de ändringar i 4 kap. 4 § elcertifikatlagen som framgår av lagförslaget i bilaga 2.

Konsekvenser

I kapitel 12 i propositionen (s. 33 f.) beskrivs konsekvenserna av i första hand regeringens förslag till ambitionshöjning inom elcertifikatssystemet. Inledningsvis konstateras bl.a. att höjda kvoter på kort sikt innebär stigande kostnader för kvotpliktiga elanvändare i Sverige. Höjda kvoter kan även komma att påverka elcertifikatpriset och handelspriset på el. Det innebär att samtliga producenter och elanvändare på den nordiska elmarknaden kan komma att påverkas. Exempelvis kan ny förnybar elproduktionen med lägre marginalkostnader tränga undan andra dyrare kraftslag på elmarknaden, vilket skulle innebära lägre elpriser och lägre kostnader för elanvändarna. Ett förändrat elcertifikatpris påverkar däremot i första hand endast aktörer inom elcertifikatssystemet, dvs. certifikatberättigade producenter och kvotpliktiga elanvändare i både Sverige och Norge. För en närmare beskrivning av övriga konsekvenser av regeringens förslag hänvisas till de ovan angivna sidorna i propositionen.

Noterbart är också att regeringen i propositionen anger att konsekvensbeskrivningen omfattar de samlade konsekvenserna som den föreslagna kvotkurvan förväntas få på elcertifikatssystemet och elmarknadens aktörer. För de specifika konsekvenserna av ambitionshöjningen hänvisar regeringen till den departementspromemoria som har legat till grund för förslaget.

Motionerna

I kommittémotion 2014/15:3102 av Lars Hjälmered m.fl. (M, FP, KD) efterfrågas en politik som gör att företag och människor ska kunna räkna med en tillförlitlig tillgång till el och annan energi till rimliga priser och med liten miljöpåverkan. Motionärerna vill ha ett robust energisystem där vattenkraften värnas och förnybar energi välkomnas och som öppnar för att kunna ersätta befintlig kärnkraft. Långsiktiga, breda och gärna internationellt överenskomna styrmedel efterfrågas också.

Motionärerna konstaterar att Sverige i juni 2011 slöt ett avtal med Norge om att skapa en gemensam marknad för elcertifikat för att stötta ny, förnybar energi. De anser att Sverige ska fullfölja de beslut som riksdagen har fattat om en ökning med 25 TWh ny, förnybar el till 2020 och som genom det gällande avtalet med Norge innebär en ökning med 26,4 TWh ny, förnybar el mellan

2012 och 2020. I linje med denna uppfattning anser motionärerna att regeringens proposition ska avslås (yrkande 1) och att regeringen i stället bör återkomma med förslag till riksdagen om nödvändiga förändringar av elcertifikatssystemet för att fullfölja fattade beslut och ingångna avtal (yrkande 2). Motionärerna anser att detta bör kunna ske skyndsamt eftersom Energimyndigheten redan har utrett frågan och lämnat nödvändiga ändringsförslag till regeringen.

I propositionen redovisar regeringen ett antal bedömningar om eventuella framtida justeringar av elcertifikatssystemet och huruvida sådana förändringar ska underställas beslut i riksdagen eller kunna fattas ensidigt av regeringen. Motionärerna anser att riksdagen ska ställa sig bakom ett tillkännagivande om att eventuella framtida justeringar av den totala andelen ny, förnybar el i elcertifikatssystemet även i fortsättningen ska underställas riksdagen för beslut (yrkande 3). Frågor om ändringar av styrmedel efter 2020 ska enligt motionärerna hanteras av den s.k. Energikommissionen.

I kommittémotion 2014/15:3098 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) anförs att Sverigedemokraternas utgångspunkt är att alla former av marknadssnedvridande subventioner bör fasas ut. Motionärerna konstaterar att situationen på elproduktionsområdet redan i dag är mycket allvarlig eftersom de befintliga produktionsanläggningarna har svårt att bära sina kostnader för drift och underhåll. De väderberoende energislag som uppmuntras via elcertifikatssystemet har vidare till sin natur sådana brister att de enligt motionärerna inte kan betraktas som substitut till den baskraft som är så viktig för den svenska industrin.

Motionärerna understryker vidare att Sverige redan har ett elproduktions-system som är i princip fritt från koldioxidutsläpp, och de ställer sig därför frågande inför det som sägs i propositionen om att förnybar el behövs för att minska koldioxidutsläppen. Genom sina anspråk på naturresurser och den kraftiga utbyggnad av det svenska kraftnätet som blir en följd av allt mer intermittent energislag innebär omställningen, enligt motionärernas uppfattning, snarast ökade utsläpp av växthusgaser.

Motionärerna redovisar även uppfattningen att den föreslagna ambitionshöjningen inom elcertifikatssystemet knappast hade kunnat komma vid en sämre tidpunkt och betonar att många tunga och relevanta remissinstanser är kritiska till förslaget. Motionärerna anser sammantaget att riksdagen bör avslå propositionen och att elcertifikatssystemet snarast bör fasas ut genom att nya produktionsanläggningar inte tilldelas elcertifikat.

Vissa kompletterande uppgifter

Anpassning av kvotkurvan till nu gällande mål

Med anledning av vad som sägs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) kan nämnas att Energimyndigheten i den s.k. Kontrollstationsrapporten (ER 2014:04) i februari 2014 föreslog de justeringar av kvotkurvan som behövs för att Sverige ska uppfylla sitt åtagande om lika finansiering av nu gällande mål enligt

avtalet med Norge (dvs. utan den nu föreslagna ambitionshöjningen). Dessa beräkningar redovisas på s. 10 f. i propositionen.

Ändring i avtalet med Norge

En förutsättning för att förslaget i den nu aktuella propositionen ska kunna genomföras är att det finns en överenskommelse mellan Sverige och Norge om en ändring av målet. En sådan överenskommelse träffades mellan ländernas regeringar våren 2015. Avtalet har godkänts av det norska stortinget. Som har nämnts ovan angav regeringen i propositionen att den hade för avsikt att återkomma till riksdagen med en överenskommelse med Norge under hösten 2015. För att ändringsavtalet ska bli giltigt måste det även godkännas av riksdagen.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2016 (volym 1, avsnitt 6.29) att riksdagen ska godkänna ett avtal om ändringar i det nu gällande avtalet med Norge.¹ Ändringsavtalet består av en ingress och fem avsnitt och överensstämmer med det förslag till ändringsavtal som regeringen presenterade i den sedermera återkallade proposition 2014/15:110. Avsnitt I i förslaget till ändringsavtal innehåller ändringar av avtalet om en gemensam marknad för elcertifikat som innefattar den ambitionsökning som föreslås i den här aktuella propositionen. Avsnitt II aviserar att regeringen under 2015 ska överlämna ett förslag som innebär ett avskaffande av gällande undantag från skatteplikt för vindkraftsel och annan förnybar el som inte levereras yrkesmässigt. Avsnitt III och IV berör frågor som parterna har kommit överens om att analysera i samband med kommande kontrollstation och avsnitt V innehåller en bestämmelse om ikraftträdande.

Frågan om en ambitionshöjning och det ändrade målet för den gemensamma elcertifikatsmarknaden som alltså finns i avtalets avsnitt I behandlas i den här aktuella propositionen. Frågan om förändringar av undantag från skatteplikt (avtalets avsnitt II) behandlas på annan plats i budgetpropositionen för 2016 (avsnitt 6.22). Där framgår att under 2015 ska regeringen enligt överenskommelsen med Norge lägga fram ett förslag inför riksdagen som bl.a. innebär en begränsning av nuvarande undantag från skatteplikt i 11 kap. 2 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. Enligt överenskommelsen ska begränsningen gälla anläggningar som sätts i drift efter den 1 juli 2016 och vilkas installerade produktionskapacitet leder till en årlig elproduktion som ungefär motsvarar den som effektgränsen i Norge om 100 kilovoltampere leder till. Regeringens förslag om ändrade regler för undantag från skatteplikt beskrivs närmare i budgetpropositionen för 2016 (volym 1, avsnitt 6.22.3, s. 289 f.). Lagändringarna förslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Avtalets ikraftträdande är avhängigt av att riksdagen beslutar i enlighet med regeringens nyssnämnda förslag om att begränsa gällande undantag från skatteplikt. Meningen är att avtalet ska träda i kraft den 1 januari 2016.

¹ Kapitel 6 i budgetpropositionens volym 1 har rubriken Skattefrågor.

Mot bakgrund av vad som sägs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) om att framtida justeringar av andelen förnybar el i elcertifikatssystemet ska underställas beslut av riksdagen (yrkande 3) kan noteras att regeringen i ändringsavtalet med Norge (avsnitt IV) har överenskommit att man i samband med kommande kontrollstation ska värdera om kvotkurvan kan författningsregleras så att justeringar av de årliga kvoterna som följer av gällande avtal och av ändringsavtalet inte ska behöva vara föremål för lagändring. Parterna ska därefter ta ställning till om en sådan förändring av beslutsordningen bör genomföras.

Utskottets ställningstagande

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Om temperaturen fortsätter att stiga i den takt som forskarna ser och förutspår kommer det att leda till mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Sverige måste vara en föregångare på detta område och visa på att tydliga klimat- och energipolitiska mål tillsammans med konkreta styrmedel ger långsiktigt stabila förutsättningar för en snabb väg ut ur fossilsamhället.

Utskottet anser att Sverige på sikt ska ha ett energisystem som baseras på 100 procent förnybar energi. Som ett led i denna strävan ser utskottet det som nödvändigt att fortsatt stimulera utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Det teknikneutrala elcertifikatssystemet är ett välfungerande och effektivt instrument för detta.

Mot denna bakgrund välkomnar utskottet förslagen om en höjd ambitionsnivå inom ramen för Sveriges och Norges gemensamma elcertifikatssystem. Utskottet ser det samtidigt som beklagligt att det inte har varit möjligt att nå en ännu bredare politisk uppslutning bakom förslaget om att på detta sätt använda ett energipolitiskt styrmedel som samtliga partier utom Sverigedemokraterna i grunden anser fungera väl. Yrkandet i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) om ett avslag på propositionen avstyrks. Motionärerna förordar att nu gällande ambitionsnivå inom elcertifikatssystemet ska bibehållas, vilket alltså inte är förenligt med det förslag i propositionen om en ambitionshöjning som utskottet står bakom. Följaktligen avstyrker utskottet även yrkandet i den nyssnämnda motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om nödvändiga förändringar av elcertifikatssystemet för att fullfölja fattade beslut och ingångna avtal. Sverigedemokraterna yrkar i motion 2014/15:3098 också avslag på hela propositionen då de motsätter sig stöd till förnybar energiproduktion. Även det yrkandet avstyrks av utskottet.

I regeringens proposition redovisas vidare att det i förslaget till ändringsavtal mellan Sverige och Norge finns en överenskommelse om att parterna i samband med nästa kontrollstation ska värdera och ta ställning till om kvotkurvan kan författningsregleras så att justeringar av de årliga elcertifikatskvoterna inte ska behöva vara föremål för lagändring. Utskottet har inget att invända mot att en sådan värdering görs och anser att det saknas skäl för riksdagen att i detta läge uttala sig till förmån för vad som efterfrågas i motion

2014/15:3102 (M, FP, KD), dvs. att kvotkurvan även framgent ska vara lagreglerad. Motionen avstyrks således även i denna del.

Sammantaget innebär detta att utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna 2014/15:3102 (M, FP, KD) och 2014/15:3098 (SD).

Vissa övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om dels torvens roll inom elcertifikatssystemet, dels den elintensiva industrins undantag från kvotplikt. Därutöver avslås ett motionsyrkande om satsningar på förnybar elproduktion med särskilt fokus på avskaffande av den förnybara elproduktionens nätanslutningskostnader.

Jämför reservationerna 3 (C) och 4 (V).

Propositionen

Marknadsförbättrande åtgärder

I sin rapport Kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 understryker Energimyndigheten betydelsen av information till marknaden om kommande produktionsvolymerna för förnybar elproduktion och uppgifternas betydelse för måluppfyllelse och elcertifikatspris. Energimyndigheten föreslår att det, som en marknadsförbättrande åtgärd, ska inrättas en energislagsövergripande databas med uppgifter om investeringsbeslut och anläggningar under byggnation och att denna ska förvaltas av myndigheten. Regeringen delar Energimyndighetens uppfattning att information till aktörerna är viktigt för marknadsfunktion.

Energimyndigheten bör därför få i uppdrag att tillhandahålla information om den planerade utbyggnaden av anläggningar inom elcertifikatssystemet. Vidare bör myndigheten varje kvartal informera om den förväntade kvotpliktiga elanvändningen samt årligen redovisa avvikelser mellan antaganden vid beräkning av kvotkurvan och verkligt utfall eller ny prognos och vilka tekniska justeringar som kommer att behöva göras med anledning av avvikelserna.

Tidigareläggning av nästa kontrollstation

Regeringen eftersträvar ett stabilt och förutsägbart elcertifikatssystem med regelbundna översyner vid tidpunkter som marknaden känner till. Av avtalet mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat framgår att den första kontrollstationen för den gemensamma marknaden för elcertifikat ska äga rum senast före utgången av 2015. Därefter ska kontrollstationer normalt äga rum vart fjärde år. Regeringen anser att en kontrollstation 2019 skulle ligga för nära mållåret och skulle kunna leda till att de föreslagna justeringarna inte hinner verka och styra mot måluppfyllelsen 2020. Det är

därför angeläget med en tidigareläggning trots att det blir kort om tid för att utvärdera eventuella effekter av de åtgärder som vidtas vid kontrollstation 2015.

Mot denna bakgrund gör regeringen bedömningen att nästa kontrollstation inom elcertifikatssystemet bör genomföras så att eventuella lagändringar kan träda i kraft den 1 januari 2018. Enligt regeringen är 2017 en lämplig tidpunkt för nästa kontrollstation.

Utvecklingen efter 2020

Regeringen anser att Energimyndigheten bör få i uppdrag att analysera frågor kopplade till elcertifikatssystemets framtid. Analysen ska omfatta frågan om hur en situation där endast Sverige, och inte Norge, beslutar om nya mål efter 2020 ska hanteras. Även frågan om hur systemet ska kunna anpassas till de förutsättningar som råder efter 2020, så att eventuell priskollaps undviks, behöver analyseras. Energimyndigheten bör utreda om det finns behov av att införa en regel för när anläggningar måste vara driftsatta för att kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. I utredningen bör det särskilt värderas om möjligheten att godkänna anläggningar som sätts i drift efter 2020 kan påverka investering-klimatet och måloppefyllelsen till 2020.

Torv

Regeringen anser att förutsättningarna för torvanvändning för elproduktions-ändamål inom ramen för elcertifikatssystemet i dagsläget inte bör ändras. Torvbaserad elproduktion skulle därmed även i fortsättningen vara berättigad till tilldelning av elcertifikat. Regeringen avser dock att följa utvecklingen på området noga och närmare analysera torvanvändningens fortsatta roll i elcertifikatssystemet. Analysen kommer bl.a. att utgå från torvanvändningens samlade klimat- och miljöpåverkan och i att torvanvändningen för elproduktion inom elcertifikatssystemet inte bör öka jämfört med dagens nivå. Regeringen avser att återkomma i frågan i samband med nästa kontrollstation för elcertifikatssystemet.

Motionerna

I motion 2014/15:3103 av Rickard Nordin (C) sägs det att Centerpartiet vill se mer förnybar energi och på sikt ett helt förnybart energisystem. Utöver ambitionshöjningar i elcertifikatssystemet och fortsatt skattebefrielse för förnybar elproduktion krävs flera ytterligare åtgärder för att öka möjligheterna för den förnybara elen att vara en viktig del i omställningen till ett helt förnybart energisystem. Bland de åtgärder som motionären räknar upp återfinns bl.a. ett slopande av avgiften för att ansluta havsbaserad vindkraft till elnätet.

I kommittémotion 2014/15:3101 av Birger Lahti m.fl. (V) sägs det att Vänsterpartiet i huvudsak välkomnar förslagen i propositionen. Enligt motionärerna krävs en ambitionshöjning för den förnybara elproduktionen. Eftersom klimatfrågan är vår tids ödesfråga är det viktigt att Sverige ligger i framkant vad gäller förnybar elproduktion. Motionärerna säger sig även emotse förslag om en än högre ambitionsnivå inom elcertifikatssystemet vid nästa kontrollstation 2017. Motionärerna lyfter emellertid fram två invändningar mot propositionen. För det första anser de att den elintensiva, icke-kvotpliktiga industrin bör ta ett större ansvar för elcertifikatssystemet framöver. Enligt dem är det inte rimligt att den elintensiva industrin drar nytta av elcertifikatssystemet genom lägre elpriser samtidigt som den inte behöver vara med och betala fullt ut. Motionärerna anser därför att den elintensiva industrin i större utsträckning än i dag bör vara med och finansiera elcertifikatssystemet. En sådan utveckling vore bra både för utbyggnaden av förnybar energi och för den elintensiva industrin i sig som behöver annan energi i takt med att kärnkraften avvecklas. Samtidigt betonar motionärerna vikten av att den elintensiva industrins internationella konkurrenskraft inte hotas. De vill att regeringen ska återkomma till riksdagen med en utredning om hur den elintensiva industrins konkurrenskraft skulle påverkas om man avskaffade nuvarande undantag från kvotplikten (yrkande 1).

Enligt vad regeringen anför i propositionen ska torvbaserad elproduktion även fortsättningsvis vara berättigad elcertifikat. De som står bakom förslagen i motion 2014/15:3101 (V) delar inte denna uppfattning och vill, i likhet med flera remissinstanser, att torv ska fasas ut ur elcertifikatssystemet. Motiven till detta är enligt motionärerna att torv är att betrakta som ett fossilt bränsle och därmed inte borde vara berättigat tilldelning av elcertifikat. Vidare påpekar de att såväl brytning som förbränning av torv påverkar klimatet på ett sätt som ligger i nivå med det för fossila bränslen. Utöver detta så inverkar torvbrytning negativt på ett flertal av Sveriges miljömål, däribland målen Begränsad klimatpåverkan och Levande sjöar och vattendrag. Motionärerna anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur torvanvändningen ska fasas ut ur elcertifikatssystemet, med inriktningen att nya torvtäkter inte ska öppnas (yrkande 2).

Vissa kompletterande uppgifter

Undantag för elintensiv industri inom elcertifikatssystemet

Elintensiva industrier som har registrerats av Energimyndigheten har rätt till avdrag vid beräkning av kvotplikten inom elcertifikatssystemet. Avdraget gäller el som använts i tillverkningsprocessen. Motivet är att denna industris konkurrenskraft inte ska försämrats jämfört med konkurrenter i andra länder. En registrering som elintensiv industri innebär, förutom möjligheten till sänkta elkostnader genom undantaget från kvotplikten, samma skyldigheter för företaget som för övriga kvotpliktiga i elcertifikatssystemet.

I juni 2011 föreslog regeringen en ny elcertifikatlag som skulle göra det möjligt för Sverige att ha en gemensam elcertifikatsmarknad med andra länder (i första hand Norge). Elcertifikatssystemets dåvarande mål och funktionssätt bibehölls oförändrat. För den elintensiva industrin föreslogs en viss ändring med innebörden att samma möjligheter till undantag av övrig el skulle gälla oavsett vilken elintensiv industri det rörde sig om. Riksdagen beslutade enligt förslaget i propositionen (prop. 2010/11:155, bet. 2011/12:NU6). Den nu gällande definitionen av elintensiv industri framgår av 1 kap. 2 § 8 lagen om elcertifikat.

Under 2014 var 444 företag registrerade som elintensiv industri enligt de undantagsregler som gäller från den 1 januari 2009. Undantagsreglerna innebär bl.a. att de företag som i princip använder all el i sin tillverkningsprocess inte är deklarationsskyldiga, dvs. all el som företaget använder undantas från kvotplikt. Undantaget till deklarationsbefriad elintensiv industri uppgick till cirka 1,6 TWh. De företag som är registrerade som elintensiv industri och som använder mer än 60 MWh till annat än tillverkningsprocessen är deklarationsskyldiga. Under 2014 motsvarade undantagen kvotplikt för elintensiv industri med deklarationsskyldighet 37,4 TWh.

Analys av en förändrad kvotplikt

Under 2013 genomförde Konjunkturinstitutet (KI) en studie av kvotplikten inom elcertifikatssystemet. Uppdraget kom från Finansdepartementet, och KI:s uppgift var att utreda konsekvenserna av ett begränsat undantag för den elintensiva industrin med fokus på hur denna industri, elkunderna och samhällsekonomin skulle påverkas på kort respektive lång sikt om en kvotplikt helt eller delvis infördes för den elintensiva industrins elanvändning. Uppdraget rapporterades i oktober 2013. I rapporten konstaterade KI bl.a. att förändringar i andra styrmedel inom energi- och klimatpolitiken, såsom den förväntade prisutvecklingen inom EU:s utsläppshandelssystem, bedöms ha större inverkan på den elintensiva industrins långsiktiga produktionsnivå jämfört med effekten av en förändrad kvotplikt i elcertifikatssystemet.

Energipolitiska styrmedel och den elintensiva industrin

Hösten 2008 tillkännagav riksdagen att regeringen borde granska effekterna av de olika klimat- och energipolitiska styrmedlen för den internationellt konkurrensutsatta elintensiva industrin (bet. 2008/09:NU8). I oktober 2014 redovisade Energimyndigheten en sammanställning av resultaten av genomförda konsekvensanalyser av den förda energi- och klimatpolitiken för den elintensiva industrin (Effekter av energi- och klimatpolitiken för elintensiv industri, ER 2014:18). Sammanställningen omfattade även de studier som hade gjorts av den elintensiva industrins undantag i elcertifikatssystemet och hur eventuella förändringar av undantaget kan påverka industrins konkurrenskraft.

Myndighetens analys visar att skattekostnaderna per förädlingsvärde är relativt lika oberoende av vilken industribransch företagen tillhör, vilka styrmedel de omfattas av samt hur elintensiva de är. De företag som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter och det tidigare programmet för energi-effektivisering i industrin har lägst skattekostnader per energianvändning. Undantaget från kvotplikt i elcertifikatssystemet för vissa elintensiva företag innebär betydligt lägre kostnader än vad som annars hade varit fallet, särskilt för skogsindustrin. Vidare kan överskott av utsläppsrätter för elintensiva industrier ha dämpat effekterna av indirekta effekter i form av högre elpriser.

Energimyndigheten påpekar dock att analysen har vissa begränsningar. Bland dessa märks det faktum att det krävs jämförande studier med motsvarande bransch i konkurrentländer för att det ska vara möjligt att göra en slutgiltig bedömning av respektive branschs utsatthet för internationell konkurrens eller risk för koldioxidläckage. Vidare framhålls att sambanden mellan styrmedel och dess effekter för den elintensiva industrin är komplexa eftersom såväl styrmedel som effekter i flera fall hör ihop med elmarknaden. Elcertifikatssystemet påverkar t.ex. utbyggnaden av förnybar elproduktion, vilket kan få till följd att elpriserna pressas ner. Den elintensiva industrin skulle i så fall bli en vinnare på två sätt, dels genom lägre elpris, dels genom att inte behöva betala kvotplikt.

Nätanslutningsavgifter för havsbaserad vindkraft

Enligt 4 kap. 9 a § ellagen (1997:857) ska en nättariff för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät utformas så att nätkoncessionsinnehavarens skäliga kostnader för anslutningen täcks.

Med anledning av vad som sägs i motion 2014/15:3082 (C) bör det nämnas att riksdagen våren 2014 tog ställning till regeringens proposition 2013/14:156 Tröskeeffekter och förnybar energi. I propositionen föreslogs nya bestämmelser i ellagen om hur kostnaderna för förstärkning av elnätet ska fördelas mellan dem som ansluter anläggningar när en nätförstärkning har skett för att möjliggöra anslutningen av anläggningar för förnybar el. Vidare föreslog regeringen att statens åtaganden för att underlätta sådana förstärkningsåtgärder skulle finansieras genom stamnätstariffen.

Utskottet tillstyrkte regeringens förslag och framhöll att det var angeläget att lösa problemet med tröskeeffekter, inte minst mot bakgrund av ambitionen att öka andelen förnybar energi (bet. 2013/14:NU19). Utskottet delade vidare regeringens bedömning att det var av vikt att skyndsamt införa en övergångslösning men även att en marknadslösning som innebär att staten inte behöver ta en finansiell risk framöver var att föredra. Lagändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2014.

Här kan också nämnas att regeringen i december 2014 gav Energi-myndigheten i uppdrag att ta fram förslag på hur ett förstärkt stöd till havsbaserad vindkraft skulle kunna utformas. I uppdraget ingick att analysera olika former av stöd inklusive sådana som gäller finansiering av elnätsanslutningen.

Uppdraget redovisades i juni 2015 i rapporten Havsbaserad vindkraft – Regeringsuppdrag 2015 (ER 2015:12).

Beträffande ett förstärkt stöd till havsbaserad vindkraft genom en omfördelning av kostnaderna för nätanslutningen från vindkraftsproducenten till elkunderna konstaterade myndigheten att i ett övergångsskede skulle detta medföra administrativa kostnader för såväl myndigheter som nätägare. Därutöver skulle det krävas ändringar i bl.a. ellagen och förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag samt ett godkännande av EU-kommissionen utifrån statsstödsreglerna. Energimyndigheten slog dock även fast att man inom ramarna för det aktuella uppdraget inte hade analyserat de förändringar som skulle krävas närmare. Enligt myndigheten skulle en förändring av fördelningen av kostnaderna för själva elnätsanslutningen kräva en särskild utredning.

I budgetpropositionen för 2016 (utg.omr. 21, s. 52) meddelar regeringen att Energimyndighetens rapport har skickats ut på remiss. Regeringen meddelar vidare att den avser att ge Energimyndigheten i uppdrag att närmare utreda hur stor potentialen är för kostnadsreduktion, samt hur stor den potentiella marknaden är för innanhavsbaserad vindkraft i Sverige och internationellt. Om det bedöms samhällsekonomiskt motiverat bör myndigheten även utreda och föreslå hur utvecklingen av framför allt innanhavsbaserad vindkraft kan stödjas.

Utskottets ställningstagande

I motion 2014/15:3101 (V) föreslås att torv ska fasas ut ur elcertifikatssystemet. Utskottet anser dock, i likhet med regeringen, att torvanvändning för elproduktionsändamål inom ramen för elcertifikatssystemet inte bör ändras i dagsläget. Vidare noterar utskottet att regeringen har för avsikt att följa utvecklingen på området och att inför nästa kontrollstation analysera torvanvändningens fortsatta roll i elcertifikatssystemet. Den aviserade analysen bör avvaktas innan det finns anledning för riksdagen att uttala sig om torvens roll. Motionen avstyrks således i den aktuella delen.

Utskottet avstyrker även förslaget i samma motion om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en konsekvensutredning av hur den elintensiva industrins konkurrenskraft skulle påverkas om man avskaffade nuvarande undantag från kvotplikten. En sådan studie genomfördes av Konjunkturinstitutet under 2013. Därutöver bör det påminnas om att Energimyndigheten på uppdrag av den förra regeringen har analyserat konsekvenserna av olika energipolitiska styrmedel (inklusive elcertifikatssystemet) för den elintensiva industrin. Denna analys genomfördes efter ett tillkännagivande från riksdagen och presenterades så sent som hösten 2014. Utskottet ser i dagsläget därför inget behov av ytterligare en analys med snarlik inriktning. Motion 2014/15:3101 (V) avstyrks således även i denna del.

När det avslutningsvis gäller förslaget i motion 2014/15:3103 (C) om ett slopande av avgiften för att ansluta havsbaserad vindkraft till elnätet vill utskottet för det första nämna att riksdagen våren 2014 ställde sig bakom ett

förslag som syftar till att reglera fördelningen av de eventuella nätförstärkningskostnader som uppkommer i samband med anslutning av exempelvis havsbaserad vindkraft. Därutöver överlämnade Energimyndigheten i juni 2015 en rapport till regeringen om hur ett förstärkt stöd till havsbaserad vindkraft skulle kunna utformas. I utredningsuppdraget ingick bl.a. att analysera olika former av stöd inklusive sådana som gäller finansiering av elnätsanslutningen. I budgetpropositionen för 2016 meddelar regeringen att Energimyndighetens rapport har skickats ut på remiss. Vidare anger regeringen att den har för avsikt att ge Energimyndigheten i uppdrag att närmare utreda hur stor potentialen är för kostnadsreduktion, samt hur stor den potentiella marknaden för innanhavsbaserad vindkraft är i Sverige och internationellt. Utskottet anser att det saknas skäl för riksdagen att föregripa den fortsatta beredningen av Energimyndighetens förslag och det aviserade utredningsarbetet. Ett uttalande från riksdagen i linje med vad som efterfrågas i motion 2014/15:3103 (C) är således inte aktuellt. Motionen avstyrks.

Reservationer

1. Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan, punkt 1 (M, FP, KD)

av Lars Hjalmered (M), Hans Rothenberg (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maria Weimer (FP) och Penilla Gunther (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag och ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:3098 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) och

2014/15:3102 av Lars Hjalmered m.fl. (M, FP, KD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

År 2009 beslutade riksdagen om en samlad klimat- och energipolitik som vilar på tre ben. Vattenkraften värnas, den förnybara energin välkomnas och det har blivit möjligt att ersätta de befintliga kärnkraftverken. Förnybar elproduktion är en viktig del i denna politik och under alliansregeringen växte denna produktion rejält i Sverige. Nu gällande mål inom elcertifikatssystemet är mycket ambitiöst och arbetet bör inriktas på att nå detta mål.

I likhet med vad som sägs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) ser vi ett stort värde i långsiktiga, breda och gärna internationellt överenskomna styrmedel. Det sänder sammantaget en signal om att vi värnar företag och jobb.

Vi noterar därför med tilltagande förvåning att regeringens uttalade ambition att försöka uppnå en långsiktig blocköverskridande energiöverenskomelse genom att tillsätta en energikommission alltmer tycks likna ett spel för gallerierna. Det nu aktuella förslaget om en ambitionshöjning inom ramen för elcertifikatssystemet är ytterligare ett exempel på hur regeringen väljer att agera ensidigt och därigenom begränsa det breda mandat som man sagt ska prägla Energikommissionens arbete.

Vi anser att den nu gällande ambitionsnivån inom elcertifikatssystemet bör kvarstå och att det befintliga avtalet med Norge på detta område ska fullföljas. Som en följd av denna hållning ansluter vi oss till förslaget i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) om att propositionen bör avslås. Vi är dock på det klara med att det även utan en ambitionshöjning krävs vissa anpassningar i elcertifikatslagen. I likhet med vad som sägs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) anser vi att regeringen därför bör återkomma till riksdagen med förslag

om de nödvändiga förändringar av kvotkurvan som behövs för att det ska vara möjligt att fullfölja de redan fattade besluten och det gällande avtalet med Norge. I praktiken torde detta kunna ske skyndsamt då Energimyndigheten redan har utrett frågan och redovisat de förslag som behövs.

Enligt vår uppfattning – vilken också överensstämmer med vad som anförs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD) – är det riksdagen som ska fatta de övergripande besluten om den framtida svenska energipolitiken. Riksdagen har beslutat om inriktningen på den nu gällande svenska energipolitiken och bör så även göra framgent. Vi anser därför att eventuella framtida förändringar av elcertifikatssystemet, inklusive justeringar av kvotkurvan, ska underställas riksdagen för beslut och således inte kunna fattas av regeringen ensidigt.

Sammantaget är vår hållning alltså att Sverige ska fullfölja de beslut som riksdagen har fattat om en ökning med 25 TWh ny, förnybar el till 2020 och som genom det gällande avtalet med Norge innebär en ökning med 26,4 TWh ny, förnybar el mellan 2012 och 2020. Följaktligen anser vi att riksdagen ska avslå regeringens proposition om att höja ambitionsnivån inom elcertifikatssystemet och i stället bifalla det som anförs i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD). Därmed tillgodoses även det avslagsyrkande som finns i motion 2014/15:3098 (SD). Vidare tillstyrker vi övriga yrkanden i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD).

2. Nytt finansieringsmål och anpassning av kvotkurvan, punkt 1 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag och motion 2014/15:3102 av Lars Hjalmered m.fl. (M, FP, KD) yrkandena 2 och 3.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2014/15:3098 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) och
2014/15:3102 av Lars Hjalmered m.fl. (M, FP, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att elcertifikatssystemet bör avskaffas och yrkar därför avslag på regeringens proposition. Enligt vår uppfattning bör alla former av marknads-snedvridande subventioner fasas ut.

Det är mycket svårt att förstå poängen i att stimulera fram investeringar i anläggningar som marknaden inte efterfrågar och som kullkastar kalkylerna för hela energisystemet. Till saken hör också att den s.k. förnybara elproduktionen (särskilt sol- och vindkraft) som tillkommer inom elcertifikatssystemet är av ett sådant väderkänsligt slag som ställer krav på såväl elnätets funktion

som behovet av regler- och ersättningskraft över både dygnet och på årsbasis. Den förnybara elproduktionen har inte heller de egenskaper som krävs för att den ska kunna ersätta den för den svenska industrin så betydelsefulla baskraften. Sol- och vindkraft är helt enkelt inte något alternativ till kärnkraften på detta område och de signaler om en förtida stängning av kärnkraftverk som nu är aktuella väcker en betydande oro hos oss. Här vill vi även understryka att den svenska elproduktionen – som huvudsakligen består av kärn- och vattenkraft – redan är så gott som helt fri från koldioxidutsläpp. Det bör också erinras om att iveren att ställa om energisystemet paradoxalt nog kan leda till ökade utsläpp som en följd av större anspråk på naturresurser och ett ökande behov av att bygga ut det svenska kraftnätet för att kunna tillvarata all den utspridda sol- och vindkraftsproduktion som regeringspartierna vill ska växa fram. Avslutningsvis är det ett faktum att framför allt vindkraftverken förfular landskapet och inte sällan skapar svårläkta lokala konflikter i de bygder där dylika anläggningar etableras.

Sammantaget innebär det anförda att vi ansluter oss till det som sägs i motion 2014/15:3098 (SD) om att riksdagen bör avslå propositionen i sin helhet. Därmed tillgodoses även det avslagsyrkande som finns i motion 2014/15:3102 (M, FP, KD). Övriga yrkanden i den sistnämnda motionen avstyrks.

3. Vissa övriga frågor, punkt 2 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2014/15:3103 av Rickard Nordin (C) och
avslår motion
2014/15:3101 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Sverige har under de senaste åren haft en fantastisk utveckling när det gäller produktion och användning av förnybar energi. Det blir allt tydligare att Sverige kan bli fritt från fossil energi inom en generation. En förutsättning är dock att politiken lyckas skapa de rätta incitamenten för att stimulera den positiva trenden på området.

Elcertifikatssystemet är ett bra exempel på hur politiska förslag kan leda till en hållbar omställning. Det är dock inte tillräckligt, utan det krävs beslut på en

mängd andra områden. Enligt min uppfattning bör riksdagen genom ett tillkännagivande till regeringen understryka vikten av att förbättra förutsättningarna för förnybar elproduktion. Detta överensstämmer med vad som anförs i motion 2014/15:3103 (C). För att stimulera den fortsatta utvecklingen av havsbaserad vindkraft anser jag att avgiften för att få ansluta havsbaserad vindkraft till elnätet ska slopas. Den nyssnämnda motionen bör tillstyrkas. Motion 2014/15:3101 (V) avstyrks.

4. Vissa övriga frågor, punkt 2 (V)

av Birger Lahti (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2014/15:3101 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motion
2014/15:3103 av Rickard Nordin (C).

Ställningstagande

Vänsterpartiet vill att Sverige ska vara en föregångare i omställningen till ett förnybart energisystem. Sverige ska vara ett land som tar ansvar för kommande generationer. Investeringar i det svenska energisystemet är en viktig och nödvändig del i miljö- och klimatomställningen i Sverige. Fokus ska ligga på de förnybara naturresurserna sol, vind, vatten och skog. I vårt land finns mycket goda förutsättningar att utveckla den förnybara energiproduktionen. Satsningar på förnybar elproduktion är en nödvändig pusselbit för att målet om ett ekologiskt hållbart samhälle ska kunna nås.

Jag och Vänsterpartiet står mot denna bakgrund bakom regeringens nu aktuella förslag om en ökad ambitionsnivå inom elcertifikatssystemet. Samtidigt finns det en del ytterligare aspekter som jag vill lyfta fram i detta sammanhang och som även tas upp i motion 2014/15:3101 (V). För det första är jag kritisk till att regeringen inte agerar för att fasa ut torven ur elcertifikatssystemet. Jag och Vänsterpartiet anser att torv ska betraktas som ett fossilt bränsle och att torvbaserad elproduktion således inte ska vara berättigad tilldelning av elcertifikat. Torvbrytning påverkar dessutom förutsättningarna för att nå flera viktiga miljömål, exempelvis Begränsad klimatpåverkan och Levande sjöar och vattendrag, på ett negativt sätt. Jag anser därför att, i likhet med vad som sägs i den ovannämnda motionen, regeringen bör återkomma till

riksdagen med förslag på hur torvanvändningen ska fasas ut ur elcertifikats-systemet och med inriktningen att nya torvtäkter inte ska öppnas. Motionen tillstyrks således i den aktuella delen.

Jag och Vänsterpartiet anser också att de elintensiva storföretagen bör kunna ta ett större ansvar för att finansiera utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Det kan på goda grunder ifrågasättas varför den elintensiva industrin ska kunna göra undantag från kvotplikten som innebär att den inte behöver betala kostnaden för elcertifikat. Till detta ska dessutom läggas att den justering av kvotkurvan som regeringen föreslår i propositionen bedöms leda till sänkta elpriser. Den elintensiva industrin kan därmed fortsätta att ta del av ett lägre elpris utan att behöva vara med och bidra till utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Med instämmande i vad som föreslås i motion 2014/15:3101 (V) anser jag att regeringen ska återkomma till riksdagen med en konsekvensutredning av hur den elintensiva industrins konkurrenskraft skulle påverkas om man avskaffade nuvarande undantag från kvotplikten. Motionen tillstyrks i den aktuella delen. Motion 2014/15:3103 (C) avstyrks.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:123 Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.
2. Riksdagen godkänner regeringens förslag till det nya nationella finansieringsmålet för den förnybara elproduktionen (avsnitt 4).

Följdmotionerna

2014/15:3098 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

Riksdagen avslår proposition 2014/15:123 Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015.

2014/15:3101 av Birger Lahti m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en konsekvensutredning av hur den elintensiva industrins konkurrenskraft skulle påverkas om man avskaffade nuvarande undantag från kvotplikten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur torvanvändningen ska fasas ut ur elcertifikatssystemet, med inriktningen att nya torvtäkter inte ska öppnas.

2014/15:3102 av Lars Hjälmered m.fl. (M, FP, KD):

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med nödvändiga förändringar av certifikatssystemet för att fullfölja tidigare fattade beslut och ingångna avtal.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att eventuella framtida justeringar av den totala andelen ny, förnybar el i elcertifikatssystemet fortsatt ska underställas beslut i riksdagen.

2014/15:3103 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att förbättra förutsättningarna för förnybar elproduktion, bl.a. genom att slopa anslutningsavgiften för havsbaserad vindkraft.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1200) om elcertifikat

dels att 4 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 4 a och 4 b §§, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***4 kap.****4 §**

Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per såld eller använd MWh el
-------------------------------	---

2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,151
2008	0,163
2009	0,170
2010	0,179
2011	0,179
2012	0,179
2013	0,135
2014	0,142
2015	0,143
2016	0,144
2017	0,152
2018	0,168
2019	0,181
2020	0,195
2021	0,190
2022	0,180
2023	0,170
2024	0,161
2025	0,149
2026	0,137
2027	0,124
2028	0,107
2029	0,092

Kvotplikten ska beräknas genom att multiplicera det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret med den kvot som för beräkningsåret anges inom parentes enligt följande:

– 2003 (0,074),
– 2004 (0,081),
– 2005 (0,104),
– 2006 (0,126),
– 2007 (0,151),
– 2008 (0,163),
– 2009 (0,170),
– 2010 (0,179),
– 2011 (0,179),
– 2012 (0,179),
– 2013 (0,135),
– 2014 (0,142),
– 2015 (0,143),
– 2016 (0,231),
– 2017 (0,247),
– 2018 (0,270),
– 2019 (0,291),
– 2020 (0,288),
– 2021 (0,272),
– 2022 (0,257),
– 2023 (0,244),
– 2024 (0,227),
– 2025 (0,206),
– 2026 (0,183),
– 2027 (0,162),
– 2028 (0,146),
– 2029 (0,130),

2030	0,076	– 2030 (0,114),
2031	0,061	– 2031 (0,094),
2032	0,045	– 2032 (0,076),
2033	0,028	– 2033 (0,052),
2034	0,012	– 2034 (0,028), och
2035	0,008	– 2035 (0,013).

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Vid beräkningen av elleverantörens kvotplikt ska försäljningen av el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

4 a §

Vid beräkningen av en elleverantörs kvotplikt enligt 4 § ska såld el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare för under beräkningsåret.

4 b §

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt enligt 4 § ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.